

Protokoll 4/2025

fört vid Miljö- och hälsoskyddsnämndens sammanträde
tisdagen den 22 april 2025 kl. 17:00-17:30, Gamla biblioteket,
Tekniska nämndhuset

Ledamöter

Åsa Lindhagen (MP) Ordförande
Elin Hjelmestam (L) Vice ordförande
Felicia Schartner Giertha (S)
Fredrik Pettersson (S)
Emelie Stark (S)
Bjarne Snis Sigtryggsson (S)
Deniz Butros (V)
Frida Nehrfors Hultén (V)
Torbjörn Erbe (M)
Fritz Lennaárd (M)
Elin Böhlén (M)
Anders Edin (SD)
Ashna Ibrahim (C)

Ersättare

Celal Altun (S)
Felix Antman Debels (S)
Elsa Wiberg (S)
Katarina Krönerstedt (S)
Leo Müller (V)
Jonas Santesson (V)
Torbjörn Ebérus (M)
Josefine Axelsson (M)
Joakim Rönnbäck (L)
Maja Boström (C)

Övriga närvarande

Lykke Ask Nämndsekreterare
Anna Hadenius Förvaltningschef
Emily Tjäder Avdelningschef
Monika Gerdhem Avdelningschef
Mikael Nyberg Avdelningschef
Daniel Persson Avdelningschef
Maria Svanholm Avdelningschef
Luis Lopez Personalföreträdare

Justerare

Åsa Lindhagen , Elin Hjelmestam

Datum för justering

2025-04-22

Paragraf

§§7-9, §§13-16, §18

Sekreterare

Lykke Ask

§ 7**Underlag för budget 2026 med inriktning 2027 och 2028
för miljö- och hälsoskyddsnämnden****Dnr 2025-2604**

MF 2025/44

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

1. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna underlag för budget 2026 med inriktning 2027-2028.
2. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Reservation

Vice ordföranden Elin Hjelmestam (L) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Samtliga ledamöter för Moderaterna reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Anders Edin (SD) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Ashna Ibrahim (C) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

1. Ordföranden Åsa Lindhagen (MP), Felicia Schartner Giertha m.fl. (S) och Deniz Butros m.fl. (V) föreslår (se beslutet).
2. Vice ordföranden Elin Hjelmestam (L) föreslår att nämnden beslutar att delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut samt att uppdra åt miljöförvaltningen att återkomma med förslag till inriktningsbeslut i enlighet med vad som nedan anförs:

Kampen för klimatet och miljön är en av vår tids ödesfrågor. I grunden är det en frihetsfråga för kommande generationer. Stockholm ska klara sina åtaganden inom Parisavtalet men vi ska

också gå i täten så att detta sker. Målen ska nås genom en ekonomi i tillväxt och genom innovation i grön teknik. Liberalernas klimatpolitik utgår från principen om att förorenaren betalar. Politiken ska stå för långsiktighet och förutsägbarhet. Spelreglerna ska vara tydliga för samhällets aktörer. Liberal klimatpolitik är inte symbolpolitik.

Nämnden har en viktig roll i stadens arbete att skapa en miljö- och klimatsmart stad med god livskvalitet för stadens invånare. Stockholm ska vara fossilfritt och klimatpositivt senast 2040 och stadens organisation ska vara fossilfri 2030. Tillgång till ren el är avgörande för att nå klimatmålen, och staden behöver i nära dialog med andra aktörer säkerställa att kapacitet och tillgång till el finns i hela staden. Mer lokal elproduktion kan t.ex. nås genom fler solceller och det kommande kraftvärmeverket i Lövsta.

Liberalerna ser ett tydligt behov av att skynda på elektrifieringen för att Stockholm ska kunna nå sina klimatmål och möjliggöra en grön och hållbar omställning. För att möta den växande efterfrågan på eldrivna transporter gör vi i vår budget för 2025 en kraftfull satsning på utbyggnaden av laddinfrastruktur i hela staden. Miljö- och hälsoskyddsnämnden får en nyckelroll i att driva detta arbete framåt. Genom vår satsning ska målet om 50 % laddplatser till år 2026 kunna realiseras, samt att 100 % av parkeringsplatser i innerstaden och 80 % i ytterstaden ska ha laddmöjlighet senast 2030. För att lyckas krävs en samlad kraftansträngning där nämnden samverkar nära med övriga nämnder och stadens bolag.

Samtidigt ser Liberalerna ett stort behov av att göra det enklare för stockholmare att leva hållbart. Därför prioriterar vi insatser som minskar invånarnas ekologiska fotavtryck. Genom vår budget får nämnden ökade möjligheter att bidra med underlag i stadsutvecklingen och samordna arbetet för god vattenkvalitet i stadens alla vattenförekomster. För Liberalernas del är en hälsosam stadsmiljö med ren luft, friskt vatten, tillgång till natur av hög kvalitet och sunda inomhusmiljöer en självklar prioritering – för såväl dagens som morgondagens stockholmare.

För att Stockholm ska fortsätta utvecklas som en levande och attraktiv stad behöver vi skapa förutsättningar för både ett rikt kulturliv och fortsatt bostadsbyggande. Liberalerna gör därför i budgeten för 2025 en tydlig prioritering av arbetet med kulturljudzoner. Genom att införa särskilda riktlinjer för ljudnivåer i utvalda områden kan vi skapa en balans mellan bullerkrav och det urbana livets ljudbild. Det gör det möjligt att bevara och främja kulturverksamheter, samtidigt som det underlättar för nyproduktion av bostäder i stadsmiljöer där kulturliv redan existerar.

Arbetet med kulturljudzoner är avgörande för att undvika att viktiga kulturmiljöer trängs undan i takt med att staden förtätas. Samtidigt möjliggör det ett mer flexibelt regelverk vid planering och byggnation, vilket i sin tur bidrar till att fler bostäder kan byggas där människor vill bo – nära service, kultur och kollektivtrafik.

Att arbeta proaktivt med stadens ljudmiljö är också en del i att skapa en hållbar stadsmiljö. Därför är detta en strategiskt viktig satsning som knyter ihop social hållbarhet med fysisk planering och miljöskydd.

För att säkerställa att den framtida utvecklingen av Brommaområdet sker på ett hållbart och strategiskt genomtänkt sätt, inrättar Liberalerna i budgeten för 2025 en särskild satsning på en miljöcontroller inom nämnden. När Bromma flygplats upphör öppnas en unik möjlighet att omvandla ett stort stadsområde till något som både gynnar klimatet, stadens tillväxt och stockholmarnas livskvalitet. Miljöcontrollers uppdrag blir att samordna, följa upp och driva arbetet med att säkerställa att utvecklingen av Bromma sker med höga miljöambitioner och tydlig uppföljning av klimat- och hållbarhetsmål.

Det är avgörande att redan från start ta tillvara områdets potential för grön stadsutveckling – med plats för klimatsmarta bostäder, effektiv kollektivtrafik, biologisk mångfald och hållbar energiförsörjning. Miljöcontrollern kommer att ha en viktig roll i att analysera miljödata, identifiera risker och möjligheter, samt ge stöd till både planerings- och exploateringsprocessen. På så vis säkerställs att Brommas omvandling inte bara blir ett stadsbyggnadsprojekt utan en förebild för hur framtidens hållbara stad kan växa fram.

Nämnden ska arbeta med utvecklade samarbeten, innovativa arbetssätt och en ökad externfinansiering från staten och EU för att nå klimat- och miljömålen. Nämnden ska delta i stadens internationella samverkansytor samt samverka med kommuner, region, näringsliv, akademi och andra relevanta aktörer för att bidra till att nå stadens miljö- och klimatmål.

Frisk luft, rent vatten och en giftfri miljö är nödvändigt för en god hälsa och livskvalitet. Därför ska nämnden, tillsammans med andra berörda nämnder och bolag, arbeta för att stadens vattenförekomster ska nå miljö kvalitetsnormerna. Växtbäddar och våtmarker behöver skapas för att rena dagvatten, växtsanering av förorenad mark ska fortsätta och stadens badplatser ska hålla en god badvattenkvalitet. Nämnden ska även bidra till att realisera handlingsplanen för nya badplatser.

3. Torbjörn Erbe m.fl. (M) föreslår att nämnden beslutar att delvis godkänna förslag till budgetunderlag samt att därutöver anföra följande:

Moderaterna vill särskilt understryka behovet av att den tillsyn som sker under miljö- och hälsoskyddsnämnden upplevs som legitim av Stockholms företagare och att kommunikationen kring tillsynen är transparent. Nämnden har i detta arbete en viktig roll vad gäller den brottsförebyggande verksamheten och att säkra trygg livsmedelshantering.

Stockholm måste vara en stad som välkomnar och uppmuntrar stadsliv. Det betyder bland annat att Stockholm måste få låta och att staden behöver arbeta framåtlutat vad gäller att tillåta exempelvis kultur- och evenemang.

Vidare vill vi särskilt poängtera Miljö-och Hälsoskyddsnämndens roll i att förebygga och upptäcka brottslighet inom bland annat avfallshantering. Här sker ett viktigt arbete på flera nivåer – nationellt, regionalt och lokalt vilket Stockholm ska vara en konstruktiv part av.

Stockholm är en stad vid och på vatten varpå det är en självklarhet att vattnet ska vara av god kvalitet – oavsett om det handlar om ekologisk status, frånvaron på kemikalier, badvattenkvaliteten eller vår fortsatta möjlighet att använda inte minst Mälaren till vårt dricksvatten. God vattenkvalitet är enligt Moderaternas nära kopplad till Stockholms roll som hållbar och framåtlutat huvudstad varpå mer behöver göras för att förbättra vattenkvaliteten i Stockholm.

Moderaterna hänvisar i övrigt till vår budgetreservation.

4. Anders Edin (SD) föreslår att nämnden beslutar att avslå förvaltningens förslag till beslut och att ge förvaltningen i uppdrag att återkomma till nämnden med ett underlag för budget 2026 med inriktning 2027 och 2028 utifrån Sverigedemokraternas skuggbudget 2025, samt att därutöver anföra följande:

Sverigedemokraterna har i sin skuggbudget för 2025 redogjort för våra visioner, mål och inriktningar.

5. Ashna Ibrahim (C) föreslår att nämnden beslutar att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut och att uppdra åt förvaltningen att återkomma med ett förslag till inriktning utifrån Centerpartiets budgetreservation i kommunfullmäktige, samt att därutöver anföra följande:

Centerpartiet vill staka ut en hoppfull väg framåt för det framtida Stockholm – en stad som håller ihop och ger kraft åt varje människa att förverkliga sina drömmar. Stockholm ska vara en frihetlig, grön, öppen, trygg och rolig stad där stadens styrkor tas tillvara genom samarbete med företag, akademi och civilsamhälle.

Stockholm har stora utmaningar. Efter att länge ha varit en ledstjärna i klimatarbetet, riskerar Sverige och Stockholm att tappa fart i klimatomställningen. Utanförskapet på vissa platser är stort, kriminaliteten växer och vi befinner oss i en eskalerande våldsspiral orsakad av kriminella nätverk. Det är svårt att hitta bostad, det är brist på både förskollärare och förskoleplatser och skillnader i skolresultaten är för stora. Skolorna är hårt pressade av en stram ekonomi vilket fått stora konsekvenser. Planbristen försvårar för barn och ungdomar att idrotta och få en meningsfylld fritid. De demografiska förändringarna i Stockholm får enorma konserver och majoriteten behöver snabba på arbetet på att möta dessa förändringar.

Dessa utmaningar ser vi även lokalt i flera av Stockholms många olika lokalsamhällen. Vi måste värna dessa och skapa stadsdelar med egna identiteter, levande centrum och kvarter.

Svåra ekonomiska tider innebär ett behov för alla stadens verksamheter att prioritera inom sina uppdrag och kontinuerligt arbeta för att frigöra resurser för prioriterad verksamhet. Istället för en ideologiskt motiverad skattehöjning som gjorts för år 2025, trots ett ekonomiskt resultat på omkring tre miljarder kronor, borde bättre prioriteringar göras mellan verksamheter, men också att nämnder och bolag måste undanröja kostnader. Sådant som inte bidrar till en bättre verksamhet för stockholmarna eller ens stadens personal måste läggas ned, så som dyra och dysfunktionella digitala system eller it-avtal som sträcker sig över ett decennium där bara en leverantör lämnade anbud. Till skillnad från vänsterstyret så vill vi i Centerpartiet satsa mer på skolan och har gjort nödvändiga satsningar i budgeten för 2025 för att stoppa nedskärningarna. Vi fokuserar på kvalitet, särskilt stöd och lärande – för att säkra att alla barn får rätt stöd i rätt tid.

Klimatet och miljön är några av våra främsta ödesfrågor. Stockholm måste minska utsläppen och bli grönare, med mer och bättre parker och grönska. För att Stockholms stad ska bli klimatpositivt senast år 2030 behövs koldioxidavskiljning och lagring (BECCS och CCS) vara på plats, och satsningar på gång och cykel genomföras. Även om majoriteten har bra visioner så lämnar miljö- och klimatpolitiken flera saker att önska. Särskilt matens klimatpåverkan väljer man att åsidosätta, där både lokalproducerad mat - både för klimatet och beredskapen - har en viktig roll att spela

precis som innovativa idéer att minska matsvinn.

Stockholm ska vara en stad där människor kan leva friska liv i en trygg och hållbar miljö — nu och i framtiden. För Centerpartiet är det självklart att miljö- och hälsoarbetet måste ges högre prioritet i takt med att staden växer. Det handlar om att säkerställa en god livsmiljö där luft, vatten och natur håller hög kvalitet, och där miljö- och hälsoskyddsnämnden ges rätt förutsättningar att bedriva en effektiv tillsyn för stockholmarna.

Särskilt viktigt är arbetet med att stärka och skydda stadens badvattenkvalitet. Stockholm ska vara en stad där fler kan njuta av våra vatten — inte färre. Därför vill Centerpartiet se en långsiktig strategi för att förbättra vattenkvaliteten i sjöar, vikar och innerstadens vattennära miljöer. Genom att minska utsläpp från dagvatten, bräddningar och övergödning skapar vi förutsättningar för fler badplatser, inte minst i områden där tillgången till rekreation är sämre idag.

Centerpartiet har genom egna vattenprover visat att flera av Stockholms vattenområden har betydligt bättre vattenkvalitet än vad som tidigare antagits, och att det finns stor potential att öppna upp för fler badplatser runt om i staden. Att tillgängliggöra fler badplatser bidrar inte bara till folkhälsa och livskvalitet, utan stärker också stockholmarnas nära relation till naturen och våra vatten — vilket i sin tur skapar en bredare folklig förankring för fortsatt miljöarbete.

Vi ser också ett stort behov av att staden tar ett helhetsgrepp kring klimatanpassningen, särskilt kring skyfall och översvämningar. Extremväder blir allt vanligare och därför måste skyfallsskydd prioriteras i stadsplaneringen, bland annat genom fler öppna dagvattenlösningar, gröna ytor och smarta system för vattenhantering som minskar risken för översvämningar och skyddar stadens infrastruktur. Centerpartiet ser gärna att staden samarbetar tätt med forskningsaktörer och privata initiativ för att ligga i framkant när det gäller klimatsmart stadsplanering och innovativa lösningar för tex skyfallsskydd.

En levande och rolig stad kännetecknas av ett livskraftigt civilsamhälle, därför vill vi se ett aktivt föreningsliv i Stockholm under de kommande åren och vi satsar på ideella krafter som skapar meningsfull fritid och trygghet, bl a nattvandring, lokalt föreningsliv samt idrottsrörelsen.

Inom bostadspolitiken så ser utvecklingen oroande ut och det är illavarslande av vänsterstyret att inte ta frågan på tillräckligt stort allvar. Det riskerar att drabba stockholmarna hårt under kommande år. Det avstannade bostadsbyggandet kommer påverka såväl

tillgången till lediga bostäder som boendekostnaderna negativt. Det riskerar att leda till ökad segregation och påverka Stockholms framtida tillväxt, med problem att locka arbetskraft till staden. Att få igång byggandet, öka rörligheten på bostadsmarknaden och se till att även de grupper som saknar resurser också kan få en dräglig bostad i Stockholm måste vara en av de allra mest prioriterade frågorna under kommande år. Här har majoriteten ingen realistisk politik.

I övrigt hänvisar vi till Centerpartiets budgetreservation i kommunfullmäktige för vilka prioriteringar som bör ligga till grund för planeringen för perioden 2026-2028.

Beslutsgång

Ordföranden Åsa Lindhagen (MP) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag som stöds av ordföranden Åsa Lindhagen (MP), Felicia Schartner Giertha m.fl. (S) och Deniz Butros m.f. (V).

Handlingar i ärendet

- MF 2025/44-1 07 2025-2604 Underlag för budget 2026 med inriktning 2027-2028
- MF 2025/44-1.1 07 2025-2604 Bilaga 1. Blankettset MHN 2026-2028

§ 8**Revidering av program för inköp*****Remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2024/554
Dnr 2025-4639***

MF 2025/25

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

1. Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner miljöförvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Reservation

Vice ordföranden Elin Hjelmestam (L) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

1. Ordföranden Åsa Lindhagen (MP), Felicia Schartner Giertha m.fl. (S), Deniz Butros m.fl. (V), Torbjörn Erbe m.fl. (M), Anders Edin (SD) och Ashna Ibrahim (C) föreslår (se beslutet).
2. Vice ordföranden Elin Hjelmestam (L) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:

Att programmet ges skarpare rutiner om hur staden kan stödja stadsdelsförvaltningarna i de upphandlingar som förvaltningarna ansvarar för.

Att staden inrättar avtalscontrollers för att säkerställa att stadens inköp och upphandlingar är både socialt och ekonomiskt hållbara. Att därutöver anföra följande:

Liberalerna välkomnar revideringen av Stockholms stads program för inköp, det är ett viktigt steg i arbetet för att säkerställa att stadens resurser används ansvarsfullt och effektivt. Vi har vid upprepade tillfällen lyft vikten av att motverka välfärdsbrottslighet inom stadens verksamheter, och vi ser positivt på att dessa frågor nu ges fokus i programmet.

Stockholms stad gör årligen inköp för stora belopp, och det är avgörande att de genomförs med seriösa aktörer som följer lagar och regler. Genom att skärpa rutinerna och ställa tydligare krav minskar vi risken för att oseriösa och kriminella aktörer får tillgång till stadens skattemedel. Det förutsätter också förbättrade kontroller och uppföljning genom hela inköpsprocessen.

Liberalerna anser att Stockholm måste ställa tydligare krav i sina upphandlingar, både initialt och löpande under hela avtalstiden när det gäller entreprenörers skyldighet att dela information. Det räcker inte med krav vid upphandlingstillfället, utan informationsdelningen måste fortsätta kontinuerligt. Vi ser också ett stort behov av att bygga upp kompetens inom avtalshantering, inte bara inom det tekniska sakområdet utan också inom juridik och uppföljning, för att kunna ställa och driva krav gentemot leverantörer på ett effektivt sätt. Här skulle Liberalernas förslag om avtalscontrollers ha en betydande roll för att motverka problemet.

Ett annat problem som måste hanteras är bristen på fungerande informationsflöden, både mellan kommuner och mellan kommunen och andra myndigheter som Skatteverket. Det är en fråga där staten har ett ansvar, men Stockholm som huvudstad måste gå före och vara pådrivande i att hitta lösningar. För oss är det självklart att den lagstiftade rollen som brottsförebyggande aktör också innebär ett ansvar att bygga strukturer, rutiner och samarbete som även fungerar i praktiken.

Vi har under senare tid blivit informerade om konkreta brister i stadens möjligheter att kontrollera entreprenörer löpande under avtalstiden, särskilt inom vissa stadsdelar. Ett exempel är inom parkskötseln, där det framkommit att leverantörer byter ut personal efter upphandling utan att detta anmäls eller där resurser saknas för att följas upp systematiskt.

Det har i flera fall varit svårt för stadsdelsförvaltningarna att säkerställa att samtliga personer som utför arbete åt staden omfattas av avtalsenliga villkor, såsom lön, arbetsvillkor och rätt till semester med mera.

Dessa brister undergräver stadens ambition om att endast göra affärer med seriösa aktörer och innebär en påtaglig risk för att offentliga medel når oseriösa eller till och med kriminella verksamheter. Det visar tydligt på behovet av skarpare krav på uppföljning och kontroll under hela avtalets löptid samt förbättrad samordning och stöd till stadsdelarna.

För att säkerställa att stadens inköpsarbete håller hög kvalitet och lever upp till kraven på sund konkurrens och rättssäkerhet, är det avgörande att beställarkompetensen inom stadens organisation

förstärks. I dag finns det variationer mellan nämnder och stadsdelar vad gäller förmågan att följa upp avtal, tolka juridiska villkor och hantera komplexa entreprenader. En starkt beställarroll är en nyckel till att förebygga välfärdsbrott och att säkerställa att skattebetalarnas pengar används på ett ansvarsfullt sätt.

Liberalerna har därför föreslagit att staden inför särskilda avtalscontrollers. Dessa ska ha kompetens att granska och följa upp avtal både ur ett juridiskt perspektiv och med fokus på ekonomisk hållbarhet. Det handlar inte bara om att säkerställa att avtalsvillkor efterlevs, utan även om att skapa en funktion som identifierar risker, brister och möjligheter till förbättring i hela inköpskedjan. Genom att professionalisera uppföljningen av avtal kan vi minska risken för att oseriösa leverantörer får fäste i stadens verksamheter och stärka kvaliteten i de tjänster som stockholmare får ta del av.

Exemplet ovan med bristande uppföljning inom parkskötsel visar tydligt varför det behövs starkt beställarkompetens och en mer professionell avtalsuppföljning. När personal byts ut utan kontroll och avtalade villkor inte följs upp, riskerar vi att välfärdsmedel hamnar hos aktörer som inte lever upp till stadens krav. Här kan en funktion som avtalscontroller göra verklig skillnad genom att systematiskt följa upp avtal och säkerställa att varje leverantör levererar enligt överenskommelse.

Slutligen För att effektivt stävja välfärdsbrottslighet krävs också skärpta rutiner kring jäv och korruption. Det är avgörande att stadens inköpsarbete genomsyras av transparens och att varje beslut fattas på objektiva grunder. Genom tydligare riktlinjer, utbildning och obligatorisk kontroll i riskutsatta delar av verksamheten kan vi minska risken för otillbörliga relationer och säkerställa att stadens resurser används på ett hederligt och rättssäkert sätt.

Beslutsgång

Ordföranden Åsa Lindhagen (MP) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag som stöds av ordföranden Åsa Lindhagen (MP), Felicia Schartner Giertha m.fl. (S), Deniz Butros m.fl. (V), Torbjörn Erbe m.fl. (M), Anders Edin (SD) och Ashna Ibrahim (C).

Särskilt uttalande

Ashna Ibrahim (C) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Stockholms stads reviderade program för inköp betonar vikten av att motverka välfärdsbrott genom att säkerställa att endast seriösa leverantörer anlitas och att samarbeta mellan stadens nämnder och bolag för att följa upp avtal och minimera riskerna för arbetslivskriminalitet och oseriösa

verksamheter. Detta är ett bra steg, men mer krävs.

Ett samordnat arbete mot brottslighet behöver utvecklas för att hantera aktörer som systematiskt utnyttjar upphandlingar. Genom att intensifiera samarbetet mellan myndigheter kan vi säkerställa att offentliga resurser inte hamnar i fel händer.

I vår motion om att ta Otto till Stockholm föreslår vi att Stockholm inspireras av Botkyrkas OTTO-team, där myndigheter samarbetar för att stoppa oseriösa aktörer. Genom att förbättra samarbetet mellan förvaltningar, socialtjänst, polis och räddningstjänst kan vi både stoppa brottslig verksamhet och ge stöd till de som drabbas av människohandel och arbetskraftsexploatering.

För att effektivt bekämpa organiserad brottslighet måste vi stoppa de ekonomiska flödena till kriminella nätverk. Genom att arbeta proaktivt i upphandlings- och inköpsprocessen kan vi minska risken att skattepengar hamnar i fel händer. Vi ser också att uppföljningen av leverantörer behöver skärpas. Offentliga medel ska användas för att bygga ett tryggare samhälle, inte för att finansiera brottslig verksamhet.

Handlingar i ärendet

- MF 2025/25-2 08 2025-4639 Remiss Revidering av program för inköp
- MF 2025/25-2.2 08 2025-4639 Bilaga 1 Stockholms stads program för inköp
- MF 2025/25-2.1 08 2025-4639 Bilaga 2 Tjänsteutlåtande - Revidering av program för inköp

§ 9**Program med mål och riktlinjer för utförare av kommunala angelägenheter*****Remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2024/800
Dnr 2025-4630***

MF 2025/24

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

1. Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner miljöförvaltningens tjänsteutlåtanden som svar på remissen.
2. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Åsa Lindhagen (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Elin Hjelmestam (L) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Liberalerna ställer sig i grunden positiva till den föreslagna revideringen av programmet med mål och riktlinjer för utförare av kommunala angelägenheter. Vi välkomnar att programmet nu även omfattar verksamhet som bedrivs i egen regi, i enlighet med ändringar i kommunallagen. Det är ett viktigt steg mot att säkerställa likvärdiga villkor mellan privata och offentliga utförare.

Liberalerna har vid upprepade tillfällen lyft betydelsen av tydliga mekanismer för transparens, kontroll och uppföljning inom välfärdsverksamheter, särskilt i syfte att förebygga och bekämpa välfärdsbrottslighet. I detta sammanhang spelar programmet en central roll. Det är avgörande att både medborgare och beslutande organ har tillgång till tydlig information om hur resurser används och hur kvalitet

säkerställs oavsett vem som utför tjänsten.

Liberalerna dock kritiska till att programmets mål och riktlinjer hålls på en så pass övergripande nivå. Att hänvisa till redan existerande styrdokument utan att ge en konkret beskrivning av mål, förväntningar och uppföljningsmetoder riskerar att göra programmet tandlöst. Det finns en uppenbar risk att formuleringarna blir så allmänna att de förlorar sitt värde och blir svåra att följa upp på ett meningsfullt sätt. Detta kan i sin tur försvåra möjligheterna att utkräva ansvar när målen inte nås eller när kvalitetsbrister uppstår.

Liberalerna anser därför att mål och riktlinjer bör förtydligas, konkretiseras och kompletteras med tydliga indikatorer för uppföljning. Endast då kan programmet bli ett effektivt verktyg för styrning och transparens i kommunens samlade verksamhet.

Ashna Ibrahim (C) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Centerpartiet står bakom vikten av att kommunens medel används effektivt och att kvaliteten i verksamhet som finansieras av skattemedel är hög – oavsett om den utförs av staden eller av privata aktörer. Vi delar också ambitionen om en god uppföljning och transparens för att säkerställa detta. Men vi ser med oro på hur det föreslagna programmet riskerar att leda till en alltför snäv detaljstyrning av externa aktörers förehavanden.

Det är bra att externa aktörer som bedriver verksamhet inom kommunens områden förväntas anpassa sig till kommunala mål, styrdokument och processer. Exempelvis att privata utförare ska bedriva verksamhet enligt kommunens integrerade ledningssystem (ILS), följa detaljerade uppföljningsmodeller inom exempelvis äldreomsorgen, och omfattas av samtliga styrdokument – inklusive miljöprogram, trygghetsprogram, tillgänglighetsprogram och Agenda 2030. Men det framgår också att allt från personalens villkor till detaljer om ägarförhållanden och ekonomi inkluderas i programmet. Att påverka personalpolitiken hos andra utförare liknar svepskäl från majoriteten för att minska valfriheten för stockholmarna. Självklart ska kvaliteten vara hög, arbetsrätten och, lagstiftningen följas men att Stockholms stad ska lägga sig i externa utförares personalpolitik är inte rimligt.

Vi menar att detta riskerar att skapa både en omfattande byråkratisk börda för framför allt små och medelstora aktörer, som kan få svårt att möta kraven utan betydande

administrativa resurser. Det snedvrider i praktiken även konkurrensen till förmån för större utförare och kan leda till att färre aktörer kan bedriva verksamhet – särskilt sådana med idéburen profil. I förlängningen riskerar det att leda till en sämre välfärdsservice för stockholmarna.

Centerpartiet vill se en förvaltning som fokuserar på kvalitet – inte processer. Vårt mål är att staden ska både vara en professionell utförare och beställare, med skarpa uppföljningar av kvalitet och resultat, snarare än att driva detaljreglering av hur varje verksamhet ska organiseras. De krav som ställs i avtal ska vara relevanta och proportionerliga utifrån verksamhetens art och omfattning.

Slutligen så noterar vi att stadsledningskontorets inte anser att det inte är praktiskt möjligt att i ett och samma styrdokument utforma detaljerade mål och riktlinjer för samtliga de verksamhetsområden där det förekommer privata utförare av kommunala angelägenheter. Det är stora skillnader på privata utförare i äldre- och utbildningsnämndens verksamheter och utbildningsnämnden. Vi ser därför med viss oro över att det riskerar att bli många, och olika, byråkratiska processer mellan stadens olika områden.

Handlingar i ärendet

- MF 2025/24-2 09 2025-4630 Remiss Program med mål och riktlinjer för utförare av kommunala angelägenheter
- MF 2025/24-2.2 09 2025-4630 Bilaga 1 Program med mål och riktlinjer för kommunala angelägenheter
- MF 2025/24-2.1 09 2025-4630 Bilaga 2 Tjänsteutlåtande - Revidering av program med mål och riktlinjer för utförare av kommunala angelägenheter

§ 13**Remiss - Boverkets rapport Uppdrag att främja en cirkulär ekonomi i bygg- och fastighetssektorn (2024:25)*****Remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2025/265******Dnr 2025-3795***

MF 2025/20

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

1. Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner miljöförvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Åsa Lindhagen (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Anders Edin (SD) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Sverigedemokraterna har läst Boverkets rapport "Uppdrag att främja en cirkulär ekonomi i bygg- och fastighetssektorn" och vill understryka några kompletterande aspekter för att säkerställa såväl miljömässig som ekonomisk hållbarhet.

För det första välkomnar vi förslaget om en särskild resurshushållningsplan som ersätter dagens materialinventering. En tydligare och standardiserad plan skapar bättre förutsättningar för återbruk och spårbarhet av byggmaterial, vilket i förlängningen kan stärka den svenska återbruksmarknaden.

Det är dock avgörande att regelverket formuleras så att även små och medelstora entreprenörer kan följa det utan oproportionerlig administrativ börda samt ökade kostnader

för verksamheten.

Vidare vill vi understryka att återbruk inte bara är en miljöfråga utan även en fråga om nationell och regional ekonomi.

Vi efterlyser därför kostnad–nyttoanalyser som visar hur stor klimat- och ekonomisk vinst en framgångsrik implementering av resurshushållningsplaner kan ge för enskilda projekt och i större skala.

Slutligen vill vi Sverigedemokrater framhålla betydelsen av tydligare nationella styrmedel som kombineras med ett starkt kommunalt självbestämmande. Boverkets roll som samordnare av vägledning och metodutveckling är central, men framgången beror på att dialogen med kommuner, näringsliv och forskningsinstitutioner fortsätter – så att lösningarna blir praktiskt tillämpliga, kostnadseffektiva och långsiktigt hållbara.

Handlingar i ärendet

- MF 2025/20-3 13 2025-3795 Remiss - Boverkets rapport Uppdrag att främja en cirkulär ekonomi i bygg- och fastighetssektorn
- MF 2025/20-3.1 13 2025-3795 Bilaga 1 - Boverkets Uppdrag att främja en cirkulär ekonomi i bygg- och fastighetssektorn

§ 14**En ny samordnad miljöbedömnings- och
tillståndsprövningsprocess, SOU 2024:98*****Remiss från kommunstyrelsen, KS 2025/208
Dnr 2025-3398***

MF 2025/16

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

1. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna miljöförvaltningens förslag till yttrande i tjänsteutlåtandets bilaga 1, som svar på remissen och därigenom principiellt tillstyrka förslagen

att miljöfarlig verksamhet och vattenverksamhet prövas i samma ordning,

att miljöprövningen digitaliseras,

att ansvaret för att hämta in utredning i en omprövningsprocess i större omfattning hamnar hos prövningsmyndigheten, samt

att rättskraftens omfattning begränsas till sådant som är uttryckligen reglerat i tillståndet.

I övrigt avstyrka förslaget till en ny samordnad miljöbedömnings- och tillståndsprövningsprocess.

2. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att hemställa att kommunstyrelsen bilägger yttrandet i tjänsteutlåtandets bilaga 1 i sitt remissvar till regeringskansliet.
3. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Åsa Lindhagen (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Handlingar i ärendet

- MF 2025/16-3 14 2025-3398 TJUT Remiss En ny samordnad miljöbedömnings- och tillståndsprövningsprocess, SOU 2024_98
- MF 2025/16-3.1 14 2025-3398 Bilaga 1 Förvaltningens förslag till yttrande över remissen En ny samordnad miljöbedömnings- och tillståndsprövningsprocess, SOU 2024_98

§ 15**Val av ordinarie och ersättare till årsstämma och ordinarie till styrelsen i Mälarens vattenvårdsförbund****Dnr 2025-5569**

MF 2025/46

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Åsa Lindhagen (MP):

1. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att utse Klas Sandström (MP) som ordinarie ledamot till styrelsen i Mälarens vattenvårdsförbund under åren 2025-2027.
2. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att utse Felicia Schartner Giertha (S) som ordinarie röstombud och Mia Sklenar (tjänsteperson miljöförvaltningen) som ersättare till Mälarens vattenvårdsförbunds stämmor 2025-2026.
3. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att översända information och kontaktuppgifter om vald ledamot, röstombud och ersättare till Mälarens vattenvårdsförbund.
4. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Ordföranden Åsa Lindhagen (MP) föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Åsa Lindhagen (MP) finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Åsa Lindhagen (MP).

Handlingar i ärendet

- MF 2025/46-1 15 2025-5569 Val av ordinarie och ersättare till årsstämma och ordinarie till styrelsen i Mälarens vattenvårdsförbund

§ 16**Planprogram för Södertäljevägen, Liljeholmen 1:1 m.fl.*****Remiss från stadsbyggnadskontoret, S-Dp 2018-13562
Dnr 2019-4000***

MF 2025/47

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

1. Miljö- och hälsoskyddsnämnden lämnar följande synpunkter på programförslaget:

- EUs nya luftkvalitetsdirektiv med skärpta miljökvalitetsnormer för luft implementeras för närvarande i svensk lagstiftning. I fortsatt planering behöver det klargöras hur de nya miljökvalitetsnormerna kan klaras.
- Bebyggelsens utformning i förhållande till buller från vägtrafik samt Nybodadepån behöver utredas mer fördjupat inom sydvästra programområdet vid fortsatt planering.
- En utformning som i högre grad beaktar ekologiska spridningssamband och naturvärden i södra programområdet bör tas fram vid fortsatt planering.
- Vid fortsatt planering bör det beaktas om grönytan vid korsningen Hägerstensvägen/Södertäljevägen kan utformas på ett sådant sätt att de ekologiska spridningssambanden stärks.
- Risken för slitage inom områdets parker och närnatur bör beaktas i fortsatt planering.
- Förutsättningarna att hantera dagvatten från kvartersmarken behöver beaktas vid fortsatt planering.
- Vid fortsatt utredning av dagvattenhanteringen inom programområdet behöver osäkerheter och felkällor i nuvarande underlag ses över.
- Möjligheten att efter erforderlig rening leda en större andel av programrådets dagvatten till sjön Trekanten bör ses över för att öka sjöns tröga vattenomsättning.

- Vid fortsatt planering bör inverkan på åtgärder inom det lokala åtgärdsprogrammet för sjön Trekanten beaktas.
- Vid fortsatt utredning av programområdets skyfallsproblematik bör påverkan på samhällsviktiga verksamheter beaktas.
- Programområdets förmåga att hantera värmeböljor bör beaktas vid fortsatt planering.
- Fördjupad undersökning av markföroreningar och förslag till hantering behöver utföras senast i efterföljande detaljplaner.
- I efterföljande detaljplaner bör det övervägas om ett upphävande av strandskyddet inom parkmarken i anslutning till Mälaren är nödvändigt.
- Hanteringen av vibrationer och stömljud behöver utredas i efterföljande detaljplaner.
- I de fall efterföljande detaljplaner föranleder miljökonsekvensbeskrivningar (MKB) bör aspekterna luftkvalitet och buller ingå.

2. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Reservation

Samtliga ledamöter för Moderaterna reserverar sig med hänvisning till sitt förslag.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

1. Ordföranden Åsa Lindhagen (MP), Felicia Schartner Giertha m.fl. (S), Deniz Butros m.fl. (V), vice ordföranden Elin Hjelmestam (L), Anders Edin (SD) och Ashna Ibrahim (C) föreslår (se beslutet).
2. Torbjörn Erbe m.fl. (M) föreslår att nämnden beslutar att delvis instämma i förvaltningens förslag till beslut samt att därutöver anföra följande:

Intentionen att göra om en trafikled som Södertäljeleden till stadsgata kan tyckas god, men precis som miljöförvaltningen konstaterar medför detta en rad utmaningar. Allt som allt riskerar projektet bli en björntjänst

för både klimatet och stadsplaneringen. Det handlar om allt ifrån luftkvalitet, buller och dagvattenhantering till hur den befintliga trafiken skulle omdirigeras.

Det är bra att Stockholm växer och att fler områden utvecklas till att bli trevligare och grönare. Men Södertäljevägen utgör även en av de viktigaste in och utvägarna för gods- och boendetrafik från Södermalm och hela Stockholms innerstad. Det försvårar möjligheterna att förändra framkomligheten för trafik för mycket.

Moderaterna menar att förslaget till planprogram för Södertäljevägen understryker behovet av att genomfartstrafiken till och från Stockholms innerstad minskar. Därför behöver Stockholms ringled byggas klart med Östlig förbindelse.

Beslutsgång

Ordföranden Åsa Lindhagen (MP) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag som stöds av ordföranden Åsa Lindhagen (MP), Felicia Schartner Giertha m.fl. (S), Deniz Butros m.fl. (V), vice ordföranden Elin Hjelmestam (L), Anders Edin (SD) och Ashna Ibrahim (C).

Särskilt uttalande

Ashna Ibrahim (C) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Centerpartiet tycker att det är ett allvarligt misstag att staden dragit i handbromsen kring utvecklingen av området kring Södertäljevägen. Vidare tycker vi också att det programförslag som finns för området, som är pausat sedan mars 2024, inte heller är tillräckligt genomarbetat. Därför har vi tagit fram ett eget förslag med högre exploateringsgrad och bättre projektekonomi. Centerpartiet vill se ett ambitiöst, framtidsinriktat grepp för Södertäljevägen – med fokus på fler bostäder och social infrastruktur. Centerpartiets alternativ skulle möjliggöra byggandet av upp till 7 700 bostäder – jämfört med stadens tidigare förslag på endast 1 750 bostäder – samt skapa en attraktiv stadsgata som binder ihop stadsdelarna. Bättre projektekonomi gör att Stockholm kan lyckas i praktiken med förslaget. Det handlar om att minska trafikytan, bygga bort barriärer och möjliggöra grönska, rörelse, möten och liv.

Handlingar i ärendet

- MF 2025/47-1 16 2019-4000 Planprogram för Södertäljevägen

§ 18**Motion av Annika Elmlund (M) och Johan Nilsson (M) om att skapa en grönare, skönare och roligare stad*****Remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2025/156******Dnr 2025-3617***

MF 2025/18

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

1. Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner miljöförvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Reservation

Samtliga ledamöter för Moderaterna reserverar sig med hänvisning till sitt förslag.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

1. Ordföranden Åsa Lindhagen (MP), Felicia Schartner Giertha m.fl. (S), Deniz Butros m.fl. (V), vice ordföranden Elin Hjelmestam (L), Anders Edin (SD) och Ashna Ibrahim (C) föreslår (se beslutet).
2. Torbjörn Erbe m.fl. (M) föreslår att nämnden beslutar att tillstyrka motionen samt att därutöver anföra följande:

Stockholms närhet till natur, grönska och vatten är några av stadens viktigaste och mest värdefulla kvaliteter. En storstad som ska vinna gehör i omvärlden måste vara en rolig, trevlig och välkomnande stad. Stockholm måste få leva. Innovativa lösningar att kunna njuta av stadens vattenlinjer behöver välkomnas och där det är möjligt bör asfalt eller stenplattor bytas ut mot grönska.

Det är glädjande att miljöförvaltningen tycks positiva till motionen om att ta bättre vara på stadens outnyttjade platser. Vidare stämmer det att staden har flera viktiga strategier och planer som går i linje med vad som beskrivs i motionen – problemet är att strategierna allt för ofta inte landar ner i resultat.

Att identifiera outnyttjade platser som skulle kunna aktiveras skulle inte bara möjliggöra en grönare, skönare och roligare stad – det skulle också möjliggöra en tryggare stad med större tillväxt.

Beslutsgång

Ordföranden Åsa Lindhagen (MP) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag som stöds av ordföranden Åsa Lindhagen (MP), Felicia Schartner Giertha m.fl. (S), Deniz Butros m.fl. (V), vice ordföranden Elin Hjelmestam (L), Anders Edin (SD) och Ashna Ibrahim (C).

Handlingar i ärendet

- MF 2025/18-2 18 2025-3617 Motion av Annika Elmlund (M) och Johan Nilsson (M) om att skapa en grönare, skönare och roligare stad
- MF 2025/18-2.1 18 2025-3617 Bilaga 1. Motion om att skapa en grönare, skönare och roligare stad(1914144)

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Åsa Maria,Lindhagen	2025-04-23
Elin Hedda Susan,Hjelmestam	2025-04-24